

ISZÁNTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
 A szerkesztőség kéziratok, viz- Előfizetések és hirdetések a
 száadására nem vállalkozik. kiadóhivatalhoz intézendők.

Országos mozgalom a keresztény sajtóért!

Nagyszabású sajtóvállalat készül.

Végre elértük azt az időt, hogy mindnyájan mérlegelni tudjuk a sajtónak hatalmát, belátjuk és érezzük, hogy az életnek minden megnyilvánulásában ez a döntő tényező, hogy a sajtó kormányozza a világot, a sajtó befolyásolja a legsúlyosabb kérdéseit. Mindenki tisztában van azzal, hogy a jövő Magyarországot sorsát egyedül a sajtó fogja eldönteni, hogy megfelelő, hatalmas, versenyképes sajtóval minden ügyünk dialra juthat, a társadalmi, politikai életben döntő tényezőkként szerepelhetünk, nélküle pedig a teljes elnyomatásnak, lemaradásnak, hatalmi és erkölcsi megsemmisülésnek nézünk eléje.

Ha valamikor, hát különösen most érezzük, hogy minő tehetetlenségre vagyunk kárthatva, mennyire gyengék vagyunk megfelelő sajtó nélkül. Érezzük, hogy ezt a kérdést ép most kell végleg és radikálisan megoldanunk, mert a legfőbb és legrendszeresítettebb támadások minden ügyünk ellen tulajdonképpen most indulnak meg és a cél elérésére most van a legalkalmasabb idő úgy anyagi, mint világnézeti szempontból.

E szempontokat tartotta szem előtt keresztény társadalmunk sok száz és száz kiváló egyénisége, amikor a hatalmas, keresztény sajtó megvalósítása céljából több milliós központi sajtóvállalat alapításán fáradozik. Ennek a nagy sajtórészvénytársaságnak lesz feladata a kitűzött cél elérése és e célt úgy akarja elérni, hogy a már meglévő keresztény és jóirányú sajtóműveknek nem ártani szándékozik vagy azokat gyengíteni, hanem azok közreműködésével és vállvetett munkával törekszik elérni mindazt, amiért alakul.

A politikában a maga részéről a pártfelettség elvét szándékozik megvalósítani, mert csakis így gondolhat arra, hogy Magyarország minden keresztény polgárának sajtója lehet, kü-

lönben egyes kereteknek, tömegrészeknek lehet csak szócsöve és szívesen látott szellemi tápláléka. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a keresztény párt sajtó organumait is teljes mértékben ne támogassa.

A Központi Sajtóvállalat Részvénytársaság január 15-én kezdte meg hivatalosan működését, a részvények aláírási jegyzését. A jegyzés ideje a kereskedelmi törvények szerint 3 óra terjedhet, így tehát a legnagyobb szorgalommal és gyorsasággal kell minden kereszténynek a jegyzéshez hozzá látnia. Egy-egy részvény ára 25 korona s ahhoz 1 korona az alapítási költség járul.

Csekély, manapság alig számbavehető összegről van szó, így tehát mindenki, még a legszegényebb ember is résztvehet ebben a keresztény Magyarország létkérdését érintő nagy ügyben. És e csekélységet sem adományként kérik, hanem mint értékpapírt, amely tényleg értékpapír lesz a mi nagy és szent eszméinkre, ideáinkra nézve; de gazdaságilag is azzá lesz, ha mindenki megérti a keresztény sajtó eléggé nem mérlegelhető nagy fontosságát s résztvesz a részjegyzésben. A milliók sokaságával ugyanis el lehet érni a kitűzött célt s akkor az pénzügyileg is meghozza gyümölcsét.

Hogy ez a nagy mozgalmunk nem várt eredménnyel végződik, semmi kétségünk benne. A különböző társadalmi osztályokban egyaránt megnyilvánuló nagy, igazán szokatlan érdek-

lődés mondatja ezt velünk. És hogy ez érdeklődésnek, lelkesedésnek mekkora a reális alapja, legbeszédesebben az a tény bizonyítja, hogy a részvényjegyzések megindulása előtt már több, mint egy millió koronát felajánlottak a szent ügyre.

Hogy Nagyvárad városa és Biharvármegye az elsők között iparkodik a helyet elfoglalni biztosra vesszük, s az eddigi hiteles értesüléseink szerint nálunk a nagyobb jegyzések mellett sok ezer és ezer apró jegyzés fog történni. Mindenki azon van, hogy részvényjegyzésével hozzájáruljon az ügyhöz és megőrkítse nevét ebben a mozgalomban, amely a megsemmisüléssel fenyegetett keresztény társadalom megmentésére érdekeinek, jogainak megvédésére és kiépítésére indul.

Nagyon természetesen a Központi Sajtóvállalat Részvénytársaság egész tevékenységét, célját a saját ügyünknek, legfontosabb kötelességünknek tekintjük, azt teljes erőnkől előmozdítani törekszünk, bárkinek szükséges felvilágosításokkal szolgálunk és keresztény magyar testvéri szeretettel kérünk mindenkit, lapunk összes olvasóit, hogy a részvényekből mihamarabb és minél többet jegyezzenek.

Akik jegyeznek, lekötelező szíveséget tesznek, ha azt lapunkkal közlik, hogy mi a nagyközönség tudomására hozzassuk azoknak a névsorát, akik szívükön viselik a keresztény Magyarország ügyét és megmenteni akarják azt az alapot, amelyen a nemzet ezeréves multja felépült.

A legutolsó időhöz értünk, amikor mindnyájunknak szót kell értenünk, össze kell fognunk. Fogjuk meg tehát egymás baráti jobbát és jegyezzünk keresztény sajtóhadikölcsönt!

10 éves gazdasági háboru a központi hatalmak ellen.

Budapest, január 17 (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik: Hirtik, hogy az antant párisi konferenciájának határozata értelmében a szövetségesek nyilatkozatot szövegeztek meg, mely szerint a központi hatalmak ellen 10 éves gazdasági háboruban állapodnak meg. A nyilatkozathoz Wilson is hozzájárult.

BÉKEMINŐSÉGÜ

pipere és fertőtlenítő szappanok

nagy választékban igen olcsón beszerezhetők:

FEKETE ERNŐ

droguista

„DIANA“ illatszertárában

Bémer-tér 3.

Megalakult a választójogi bizottság.

Elnök gr. Khuen-Hédervári Károly, alelnök Beöthy László

— Interpellációk. —

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) A képviselőház ülését délután fél 4 órakor nyitotta meg Szász Károly elnök. Az előterjesztések után jelenti, hogy több képviselőnek sürgős interpellációra adott engedélyt.

Ezután titkos szavazással megválasztották a 40 tagú választójogi bizottságot. A bizottságba azok kerültek, akiket a pártok jelöltek.

Szünet után az elnök kéri, hogy a legközelebbi ülés idejének meghatározását bizák reá. A ház így határozott.

Holló Lajos előterjeszti sürgős interpellációját. A breszt-litovszki béketárgyalások lefolyását nem helyesli és különösen kifogásolja Hoffmann tábornok beszédét. Minden országban van háborús és békepárt, s az annexió irányzatot sehol sem engedik érvélni. Nálunk nem kell a győzelmes béke...

Szász Károly elnök felszólítja Hollót, ne tegyen ilyen kijelentést, mert az ellenkezik a magyar nemzet multjával.

Holló Lajos: Nekünk olyan béke kell, mely nem hoz gyűlöletet a lelkekre. A békének számunkra meg kell hoznia a magyar hadsereget és az önálló gazdasági berendezést, hiszen még a bolgár is önálló nemzeti hadsereggel harcol, csak Magyarország van szétdulva, szétmarcangolva. Leveleket olvas fel, melyek bizonyítják, hogy a cseh tisztek hogy bánnak a magyar fegyverséggel. Ha a béke elérése Elzász-Lotharingián mulik, akkor ezt az akadályt valamely kompromisszum útján el kell háritani a béke útjából. Beterjeszti interpellációját, kéri a miniszterelnöktől: az anoexió- és a kárpótlás nélküli béke álláspontján állunk-e még és kormányunk közreműködik e oly irányban, hogy a tárgyalások közben felmerült ellentétek kiegyenlítessenek, hogy az általános béke mihamarabb eléréssék.

Wekerle Sándor miniszterelnök az interpellációra adott válaszában megállapítja, hogy Holló sok olyan kérdést érintett, amely nem tartozik a tárgyhoz. Több olyan dolgot említett, amely kifelé nem erősít bennünket. Kijelenti, hogy a békeszerződést minden résztvevő nemzet nyelvén, így magyar nyelven is írásba foglalják. Holló kérdéseire az a válasza, hogy a külügyminiszter álláspontja a béke kérdésében mindenki előtt ismeretes. Nemcsak tisztességes, de tartós békére is törekszünk. Mindnyájan a béke álláspontján állunk. Kérdezi: miképp érti Holló az annexió nélküli békét, ha felveti az elzászi kérdést. Ha ezt alkudozás tárgyává teszi, már eltér az annexiómentes állásponttól. Ami Hoffmann tábornokot illeti, ezt nem lehet magában vonatkozások nélkül bírálat tárgyává tenni, hanem ismerni és tekintetbe kell venni az előzményeket. Az ország minden hivatalos tényezője akarja a békét, ezzel szemben bizonyos jelenségek mutatkoznak a nemzetközi mozgalmakban, amelyek a békét egyáltalán nem mozdítják elő, hanem gyengítik a külföldön és belháborút okoznak

az országban. Mi mindent elkövetünk a béke érdekében, de minden erőnket fel kell használnunk, hogy a béke jelszava alatt működő, de az államhatalmat megbontani igyekvő törekvéseket megakadályozzuk.

A miniszterelnök beszédére Holló nem válaszolt s az elnök éppen ki akarta mondani a határozatot, hogy a Ház a választ tudomásul veszi, midőn a jobboldal a Károlyi-pártra célozva szavazást kért.

Az elnök felteszi a kérdést: akik a miniszterelnök választát tudomásul veszik, álljanak fel.

A Károlyi-párt a jobboldal élénk nevése közben a többséggel együtt feláll, a Ház tehát a miniszterelnök választát tudomásul vette.

Ezután Polónyi Dezső a házszabályokhoz kért szót. Azt fejtegeti, hogy az elnöknek nem volt joga Holló beszédét félbeszakítani, amidőn arról beszélt, hogy nekünk nem kell a győzelmes béke.

Szász Károly elnök kijelenti, hogy kötelességét mulasztotta volna, ha a beszéd téves állítását helyre nem igazítja.

Ezután sz elnök kihirdeti a választójogi bizottság megalakulását. Elnök lett gróf Khuen-Hédervári Károly, alelnök Beöthy László, előadó Vertán Endre.

Sándor Pál a német gazdasági tárgyalás ügyében intéz interpellációt a miniszterelnökhöz. Lehetetlennek tartja, hogy Németországgal gazdasági unióba menjünk, a gazdasági vámunió Németországgal azt jelenti, hogy ha meg is nyerjük a háborút, azt mégis elvesztettük. Interpellálja a miniszterelnöket és felvilágosítást kér.

Wekerle válaszában azt feleli, hogy a tárgyalások még a kezdet stádiumában van-

nak, semmi kötelezettséget eddig nem vállaltunk. A szakminiszterek csupán tárgyalásokat folytatnak arránéve, hogy miképp történék meg a gazdasági közeledés.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Cserny László a borsodmegyei rekvirálás ügyében interpellál, Wekerle válaszában vizsgálatot ígér.

Janiga János a vetőmagvak rekvirálását teszi szóvá interpellációjában s Mezőssy megnyugtató választát tudomásul veszi.

Fényes László a burgonyából készített szeszgyártás ügyében interpellál.

Wekerle miniszterelnök válaszában megígéri, hogy a burgonyából való szeszgyártást korlátozni fogja.

A ház a válaszokat tudomásul veszi, az ülés este fél 10 órakor véget ért.

A választójogi bizottság első ülése.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) A választójogi bizottság megalakulása után az elnökké választott gróf Khuen-Hédervári Károly elfoglalta az elnöki széket, megköszönte a bizalmat s kijelentette, hogy a választójogi javaslat tárgyalási idejére nézve meg fog állapodni a kormánnyal. Kívánatosnak tartja, hogy a javaslatot a bizottság egyfolytában tárgyalja le, de figyelemmel kell lenni a delegáció üléseire is.

Polónyi Géza kéri, hogy a javaslat tárgyalását minél előbb kezdje meg a bizottság.

Gróf Tisza István azt a kérelmét terjeszti elő, hogy a bizottság ülései egyfolytában és lehetőleg délelőtt legyenek.

Vázsonyi Vilmos választójogi miniszter indítványozza, hogy várják meg, míg Wekerle bécsi utjáról visszatér, aki majd tájékoztatni fogja a bizottság elnökét, hogy a delegáció a jövő héten összeül-e vagy sem s akkor meg lehet majd állapítani a bizottság ülései idejét.

Ferdinánd román király az orosz csapatok őrizete alatt.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Diamandi román követnek letartóztatása, a román kormánynak küldött ultimátum csak jelei a Ferdinánd román király és a népbiztosok tanácsa között már régóta fennálló ellentéteknek. Az orosz csapatok valósággal internálva tartják a román királyi családot s Ferdinánd legutóbb számos kísérletet tett, hogy magát és családját kivonja az orosz csapatok őrizete klól. De ezek a kísérletek mindig meghiúsultak. Az orosz kormány legutóbb felhívást intézett a román proletárokhoz, hogy csatlakozzanak a forradalomhoz és Rakovszki román szociálista vezért értesítette, hogy támogatni fogja a román kormányt és az imperialisztikus román polgárok elleni harcban.

Kerenszkit Pétervárott megtalálták.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A Rjecs értesülése szerint a bolsevikiek Pétervárott, egy szociálista forradalmár, városi képviselő lakásán Kerenszkit megtalálták. A kormány elhatározta Kerenszki letartóztatását.

Utcai tüntetések Caillaux letartóztatása miatt.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Párisban Caillaux letartóztatása miatt nagy utcai tüntetések vannak. Clemenceau számos fenyegető levelet kapott, ezért állandóan detektivekkel őrizteti magát.

A bécsi munkások sztrájkja.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Az Estnek Bécsből jelentik az osztrák munkások sztrájkjáról:

A sztrájk Bécs területére és Alsó-Ausztria nagy területére terjed ki. A mozgalomban több százezer munkás vesz részt.

A bécsi községtanácsban lármás jelenetek játszódtak le, amikor a lisztkvóta leszállítását tárgyalták. Határozati javaslatot fogadtak el, amelynek értelmében követelik, hogy Magyarországot mindenképpen bírják rá, hogy nagyobb mennyiségű gabonát szállítson Ausztria részére.

Wiener-Neustadban megjelent Pallerdorfer ezredes, a közéletvezetés vezetőjének helyettese, aki előtt a munkások bizalmi férfiai úgy nyilatkoztak, hogy a mozgalom főoka nem a lisztkvóta leszállítása, ez csak elősegítette azt. A munkások főkövetelése arra irányul, hogy a béketárgyalások sikerrel foljanak s kifejezésre juttatták, hogy a Hoffmann tábornok nyilatkozata kedvezőtlen hatással volt a népre.

Mit követelnek a bécsi sztrájkolók?

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Az Arbeiter Zeitung egy felhívást tesz közé, melyben kijelenti, hogy a pártnak a sztrájkolókhoz semmi köze. A sztrájk oka: a rossz élelmezési viszonyok és a Breszt-Litovszkából érkező kedvezőtlen hírek. A sztrájk csak úgy szüntethető meg, a tömegek nyugalma csak úgy tér vissza, ha a bteszt-litovszki béketárgyalásokat területi követelésekkel nem nehezítik meg, ha a közellátási viszonyokat új alapokra fektetik, ha a községi képviselőválasztásoknál behozzák az általános választójogot és ha megszüntetik az üzemek militarizálását.

Ahogy mi magyarositunk.

A fiam már magyar lesz.

Hercegh Ferenc ujságíróregényében, az Andor és András-ban ezt mondhatja egy riporterrel, aki a budapesti térparancsnoknál volt intervjun:

— Ha én Kinában élnék egy esztendeig, megtanulnék kínaiul, hogy ismerjem azokat, akik közt élek, ez itt, mint katonai térparancsnok él Magyarországon husz éve s egy kukkot se tud magyarul. Nem művelt ember az altábornagy ur, mondhatom.

Ez jutott eszünkbe tegnap a törvényszék 105-ös szobájában, ahol Seress Barna tanácselnök bogozott ki egy erdei esetet. Az volt a vád, hogy Zachari György meglopta a biharmegyei Szitányi-féle erdőt, mert nyírfát vitt el onnan szekérszámra. Ezt a vádlott tagadta, jöllehet dr Bolza Alfonz gróf királyi ügyész ugyancsak világossá tette előtte, amit tett.

A vádlott kihallgatása után a bíróság (Persz Ferenc és Vajnovszky Vince bírák, Bolcas Ágoston dr jegyző, Cerbu János tolmács) kihallgatta Stecher Xavér erdőgondnokot, aki a Szitányi erdőkben a lopást észrevette. Tanu huszonkét éve él Magyarországon, de nem tud magyarul, ennél fogva oláhul s később németül teszi vallomását, amely terhelő a vádlottra. E vallomás folyamán Seress Barna elnök nagyszerű nyelvtu-

Tegnap este a villamosközlekedés szünetelt az osztrák fővárosban. A munkások a villamosok ablakait beverték, valamint a belárosi üzletek egyes kirakatait is. Összetűzésre sor került a wienerneustadti gyártelepen, ahol a csendőrség csinált rendet.

Bécsből jelentik: Az Arbeiter-Zeitung közli a pártvezetőség felhívását:

A pártvezetőség felszólítja az élelmiszer üzemek, bányák, vasutak, a gáz és villanytelepek munkásait, hogy ne szüntessék be a munkát, mert a sztrájk az egész munkásság nyomorát idézné elő. Követeli a pártvezetőség a kormánytól, hogy

a munkásságot a béketárgyalások állásáról állandóan informálja s az őt megillető befolyást a tárgyalások egész menetére biztosítsa.

A sztrájkoló munkások bizalmi embereit a pártvezetőség ma reggel értekezletre hívta össze, hogy bizottságot válasszanak, mely a rendről gondoskodik.

A vádlott különben a szép nyírfák kivágásáért megkapta büntetését.

A végtelen per.

Ha az idők távolába visszpillantunk, a háboru ködeiből úgy tetszik, hogy volt egyszer egy bünper, amelyben Ullmann Sándor, Kepes Samu és Galter Frigyes hadnagy voltak a szereplők. Ez a bünper Balás Elemér dr szakavatott és nagyvonalú vezetésével úgy végződött, hogy a két elsőrendű vádlottat feimentették, a harmadikat egy évre elítélték.

Az ítélet ellen a királyi ügyész terjedelmes fellebbezést adott be, különösen az ítéletnek azon része ellen, amely a közvetítő kereskedelem szükséges voltát s a kereskedelem jogosultságát állapította meg. Fellebbezett Olasz Béla dr ügyvéd is, aki részére Galter Frigyes védelmezéséért 8000 koronát állapított meg a törvényszék gyorsított tanácsa, de fellebbezett maga Galter Frigyes számvevő-élelmezési hadnagy is, aki tiltakozott a védő kirendelése ellen s legutóbb egyenesen a királyi Kuriához intézett felfolyamodásában jelentette be elkeseredett védelmét, amely fellebbezést a kuria a nagyváradi ítélőtáblához küldte le. Galter ebben rövid magyar-német mondatokban fejezi ki véleményét illetéknépen:

Igazságot tenni: nem, inkvizíciót tenni: igen.

Maga az Ullmann pernek ez az elágazása, a Galter-per alkalmat fog adni arra, hogy a vádlottak, mint tanuk jelenhessenek meg egy másik bünperben, amely a nyomozó közegek ellen folyik s a célja az a már nyilvánossá vált törekvés, hogy a budapesti kirendeltség nyomozatát diszkreditálja.

Mindezen fellebbezések azonban pusztában kiáltó szavak, egyelőre az egész bünper pihen s vele együtt a fellebbezések is. Aminek oka a következő:

A bünper hosszúra nyuló tárgyalására a bíróság gyorsíró alkalmazott, előbb Páll Béla hites gyorsíró, majd testvére: Páll György államrendőrségi fogalmazó jegyezték a tárgyalás menetét s az elhangzott vallomásokot és beszédeket.

Azután eltávoztak Nagyváradról s kezdtek a gyorsírói jegyzeteket áttenni rendes írásra. Ehhez azonban kevés idejük volt s csak nagynéha érkezett tőlük sürgetésre egy-egy iv kézirat, a melyet a törvényszék összegyűjtetett s bekötetett. Jó néhány kötet hever már az iratok mellett, de a tárgyalásanyag még mindig sok, kétségbeejtően terjedelmes.

Ha aztán a gyorsírók befejezik a munkát, akkor Toóth Kálmán dr jegyző elkészíti a távollevő Bartha Gyula dr helyett a tárgyalási jegyzőkönyvet s csak ezután küldeti fel a törvényszék az egész ügyet a Kuria elé.

Miután közel egy év óta alig történt valami e gyorsított ügyben, előrelátható, hogy ez a per utóleri a mult század leglassabban mozgó bünpereit. Természetesen, senki se oka ennek, csak a háboru, mert egy rendőrfogalmazót direkt erre a perre felmenteni nem lehet hivatali tevékenységétől csak azért, hogy a jegyzőkönyv elkészülhessen. Miután nincs gyorsított gyorsíró, ez a per folydogálni fog szép csendesen...

dása volt az, amely legjobban imponált a vádlottnak, tanunak, a bíróságnak, tolmácsnak és hallgatóságnak. Oláhul kérdezett, keresztkérdéseket tett, szembesített, majd németül vallatott s oláhra tette át ezt a vallomást, bizony, vádlott és tanu beleizzadtak az igazmondásba. A tanu, Stecher Xavér erdőgondnok befejezte vallomását, az elnök ezzel a kérdéssel fordult hozzá németül:

— Ön 22 év óta él Magyarországon és nem tartotta érdemesnek, hogy megtanuljon magyarul. Mondja kérem, ha ehhez hasonló történik Németországban, ahol ön 22 évig élne s nem tanulna meg németül, mit mondanának az ön műveltségéről s mi történnék önnel?

Tanu (németül): Kérem a kérdés jogosult. Én azonban a munkásokkal oláhul érintkezem s ezért, mint méltóztatik hallani, megtanultam perfektül oláhul. A vállalatommal, amely német, németül levelezek és érintkezem. A közigazgatás részint németül beszélt velem, részint oláhul, részint sehogy, mert kevés dolgom volt velük. De a fiam már magyar lesz, mert magyar iskolába jár.

— No, mondta az elnök, így már rendben lesz a dolog.

A Waldbauer-Kerpely hangverseny.

Az Ember Géza főispán által kezdeményezett cipő beszerzési akció javára folyó év január 25-én este 8 órakor Kamarahangversenyt rendez a Waldbauer-Kerpely vonósquartett és a közönség a közjótékony-ság gyakorlása közben igen magas színvonalú művelvezetkez is jut.

Ezen estén a Fekete Sas szálló Vigadó termében fellép 5 évi szünet után az első vonós-négyes társaság és pedig magyar ifjú művészek, akik magas-niveaujú művészetük miatt is megérdemlik, hogy nagyszámú közönség látogassa a jótékonycélú hangversenyt.

I. Hegedűt játsza: Waldbauer Imre.

II. Hegedűt játsza: Temesváry János.

Brátsát játsza: Kornstein Egon.

Gordonkát játsza: Kerpely Jenő.

Ennek a fiatal művésztársaságnak állandó vonós-négyes társasággá való alakulásának a rövid története a következő:

Kerpely Jenő jelenleg Popper Dávid utóda, mint tanár a zeneakadémián. 1910-ben Londonban koncertezett, akkor még a többi tagja ezen quartettnek a zeneakadémián az utolsó művészi kiképzést kapta. Bartók és Kodály akadémiai tanárok biztatására mint vonós négyes egy zeneszerzői estélyen mutatkoztak be először és ezen estély alkalmából tartott próbák közben talált egymásra a társaság. 1910-ben Kerpely Jenő haza jött londoni utjából és így először Waldbauer, Temesváry, Molnár Antal és Kerpely Jenőből állott a vonós négyes társaság és Kornstein Egon csak vonós ötös előadása alkalmából működött közre. Egy év múlva Molnár Antal kilépett a vonós négyes társaságból és így 1911-től kezdve Kornstein Egon vállalta a brátsa szólamot.

Már első külföldi szereplésük 1911-1912-ik hangverseny idejében berlini fellépésük hozta meg a nyugateurópai sikert és ettől kezdve a háborus események bekövetkeztéig Németországban, Hollandiában és Franciaországban hangversenyeztek ismételt és különösen kedvelt volt ezen fiatal magyar vonós négyes társaság: Hollandiában (Haag, Amsterdam).

A legrégebb kamarazenesz közöttük az első hegedűs Waldbauer Imre. Waldbauer édes apja a Hubay-Popper vonós négyes társaság brátsássa volt és fiát már gyermekkorától nevelte ezen műfajra és így a vonós-négyes irodalomban is igen korán és széles körű ismeretű voltak.

A fiatal művészek közül hárman a háboruban is szerepeltek. Kerpely Jenő 17 hónapig frontszolgálatot teljesített és csak ezután lett a zeneakadémia kérésére felmentve.

Waldbauer a szerbiai hadjáratot, Premysl első körülzárását és a galíciai harcokat küzdötte végig és mostis mint tűzér hadnagy a wieni Arzenalban van beosztva és csak esetről-esetre kap szabadságot hangversenyre és próbára.

Kornstein Egon a 37. gy.-e.-ben mint hadnagy szolgál jelenleg s csak időlegesen van felmentve.

Előzőleg a kárpáti harcokban, Galiciában és olasz fronton küzdött.

Temesváry Jánost a Nemzeti zenede kérésére mentették fel.

A művészek személyi adatai után a január 25-iki hangverseny műsorát közöljük:

1. Tschajkowsky P. op. 22 F dur.
2. Mozart W. A. No. XXI. D dur.
3. Beethoven L. von. op. 59. No. 7. F dur.

Biharmegyében iskolákban raktározzák el a rekvirált terményeket.

480 katonát végzi a rekvirálást.

A Biharmegyében elrendelt másodszeri, szigorított rekvirálásokról ügye már eléggé ismeretes: a miniszter elrendelte, hogy a rekvirálásokat katonaság segítségével hajtsák végre, de elmulasztott egyben arról intézkedni, hogy a katonai hatóság a szükséges katonákat az alispán rendelkezésére bocsássa. Hosszas táviratváltások, telefonbeszélgetések után végre Fráter Barnabás alispán elért annyit, hogy a közlelmezési miniszter megígérte, hogy a katonák kiutalása iránt haldéktalanul intézkedni fog.

Ez ügyben végre tegnap a temesvári katonai parancsnokság értesítette az alispánt, hogy a rekviráláskor 40 altisztet és 440 közembert az egyes járási székhelyekre utnak indított. E rendelkezésre bocsátott létszám a megye 17 járásában a következőképp oszlik meg:

A központi járásban 26, a szalárdiban 32, az élesdében 36, a biharkeresztesiben 34, a berettyóújfaluban 22, a sárrétiben 18, a székelyhidiben 40, a derecskeiben 22, a margittában 45, a nagyszalontában, eséfaiban, tenkeiben, magyarcskéiben 25-25, a béliben 18, a belényesiben 35, a vaskóhiban 20, végül az ermhályfalvai járásban 32 katonát és mindegyik járásban ezenkívül 2-3 altiszt fog a rekvirálásnál közreműködni.

A rekvirálások előtornyosuló akadályok azonban ezzel még korántsem voltak elhárítva, újabb nehézség merült fel: a rekvirált terményeket nem tudták hol elraktározni. Fráter alispán újból táviratilag fordult Hadik közlelmezési miniszterhez, akitől tegnap a következő sürgöny-válasz érkezett:

Alispán

Nagyvárad.

Felkérésre a közoktatásügyi miniszter ur a rendelkezése alatt álló állami és községi elemi népiskolák mindazon helyiségeit, melyeket a tanfelügyelő átmenetileg nélkülözhetőknak minősít, igénybevett terménykészletek ideiglenes megőrzésére, az esetleges károk megtérítése ellenében rendelkezésre bocsájtotta. A rendelkezés jogát felelősség mellett címre ruházom azal, hogy a kérdéses helyiségek szabálytalan felhasználás veszélyének megelőzése végett veendő igénybe. Felekezeti elemi népiskoláknál az illetékes egyházi főhatóság engedélyét kell kérni és megvárni. Közlelmezési miniszter.

E távirat alapján a rekvirált terményeket nem fogják ott hagyni a tulajdonosnál megőrzés végett, hanem azonnal átveszik, s a miniszteri felhatalmazás alapján rendelkezésre álló iskolákban fogják elraktározni.

Lukács Ödön az ország közlelmezéséről

Hétfőn tart ülést a Városok Kongresszusának intéző-bizottsága.

A közlelmezési miniszternek a lisztjándóság leszállítására vonatkozó intézkedése nemcsak Nagyváradon, de az ország többi városaiban is nagy megütközést váltott ki.

Lukács Ödön főjegyző, Nagyvárad város közlelmezésének agills vezetője, mint már írtuk, táviratban kérte a minisztert, hogy Nagyváradra nézve változtassa meg rendelkezését s emelje fel a Nagyváradra megállapított havi lisztkontingenst.

Meg is jött a válasz, de liszt helyett jó tanácsokkal szolgál Ivády miniszteri tanácsos.

Ilyen körülmények között Lukács Ödön főjegyző kérte Bárczy István fővárosi polgármestert, hogy ebben az összes városokat mélyen érintő fontos kérdésben sürgősen hívja össze a Városok Kongresszusának intéző-bizottságát.

Bárczy polgármester tegnap értesítette Rimler Károly polgármestert és Lukács Ödön főjegyzőt, hogy a bizottságot hétfőre, január 21-re összehívta.

Az ülésen Lukács Ödön, mint a bizottság előadója, nagyobb szabású előterjesztésben foglalkozik az egész ország közlelmezésének a kérdésével, de különösen kiterjeszkedik a városok közlelmezésének ügyére. Előterjesztése felöleli az ország közlelmezésének egész rendszerét s a jövő közlelmezésénél követendő irányt, eddig szerzett bőséges tapasztalatai alapján.

A nagyfontosságú kérdés tárgyalása annál időszerűbb, mert hisz a közlelmezés el-látása minden más kérdést közelről érint. Hisz látjuk, hogy a közlelmezés ügye még a politikát is uralja.

A főjegyző vasárnap utazik Budapestre. A közlelmezési ügyosztály felügyelő-bizottsága tudvalevőleg három tagját kiküldte, hogy Lukács Ödön főjegyzővel deputációba menjenek a miniszterhez a lisztkiutalás ügyében, azonban a deputáció egyelőre nem megy a miniszterhez, mert a közlelmezési miniszter lemondott s így nincs kihez menni.

Ha új miniszter lesz, esetleg annál jár el a deputáció.

A Nőegylet estélye.

Egyre élénkebb az érdeklődés a Bihar-megyei Nőegylet szombati estélye iránt, annyival is inkább, mert a belügyminiszteriumban főispáni közbenjárásra a záróra tilalmat éjféltől 1 óráig felfüggesztette. A színes és változatos műsor ez lesz:

1. Ügyes korcsmáros. Némajáték. Szereplők: Hanswurst korcsmáros Kakas István. Grette leánya Stettner Margit. Franz tiroli legény Székelyhidi Andor.

2. Gábor Andor: A sőtartó. Színpadi tréfa. Előadják: Szanditz Trudi, Papp Magda és dr. Debreczeny Lajos.

3. Dr. Balás Margit énekszám. A Tosti: Igézete Románc a Gólemból.

4. Porcellán figurák. Élőkép új rendezésben, a Ritzben tartott előadás mintájára. Mesét az erdélyi mágnáshölgy szerepébe dr. Verzár Istvánné mond, a különböző porcellánbabák: Fátyolos hölgy: Böhm Duci, Ja-

pár: Arlow Berta, Kékruhás lány: Komzsik Ida, Pásztorleány: Komzsik Böske, Pirette: Szanditz Trudy, Gitáros lány: Stephani Margit, Galambos lány: Havas Olga, Előkelő hölgy: Forgács Hajnalka, Szüretelő lány: Woronyák Olga, Elsler Fany, Rokokó: Szabó Pípi, Rózsás lány: Hoványi Irén, Hollandi lány: Hoványi Erzs, Táncoló pár: Schütz Böske és Kakas István, Rózsa lovakok, Némethy babák. Előadás után hideg buffet lesz, melyeknek Frankó Józsefné, Gálbory Józsefné és Bige Berta, míg Fabritius Dezsőné és Buzáth Erzs a tea vezetését vállalták el.

A Nőegylet agilis vezető hölgygárdája Nagy Ödönne, Pally Lajosné, Horváth Árpádné és özv. Nadányi Károlyné minden alkövetnek a siker érdekében. Az est konferálója dr. Debreczeny Lajos lesz. Az esti fél 8 órai előadásra a jegyek 3, 4 és 5 korona árban Hegedűsnél kaphatók.

Nagyvárad város 1918. évi költségvetése.

A tanács megkezdte a tárgyalását.

Szűcs Géza városi főszámvévő igazán elmondhatja, hogy a városi számvévőség dolga a háboru alatt nemcsak megszapordott, de a szó teljes értelmében megszorosodott. És a felhalmozódott munkát a bevonulások miatt erősen redukált létszámmal kell ledolgozni.

Maga Szűcs Géza főszámvévő jár elől a jó példával s emberfeletti munkát fejt ki, hogy zavar és baj ne származzon a városra.

A város ez évi költségvetését a hivatalos idő állandó meghosszabbításával már összeállította Szűcs Géza főszámvévő s tegnap délelőtt már a város tanácsa vette tárgyalás alá.

A költségvetésben a főszámvévő már figyelemmel volt az általános drágaságra s különösen a kiadási tételeknél az eddigiekkel szemben magasabb összegeket állított be.

A tanács természetesen tételenként bírálta el elsősorban a kiadási tételeket. És e közben kitűnt, hogy bizony a főszámvévő még mindég nagyon takarékoskodott az ezekkel s a kiadási összegeket még magasabbra kellett emelni, mert a horribilis drágaság a városi pénztárt is erősen megcsapolja.

A személyzeti kiadásoknál beállították természetesen mindazokat s pótlékokat, amelyeket eddig már megszavaztak.

Igen nagy összeget igényelnek a dologi kiadások. Például csak a hivatalok és más városi intézmények részére szükséges tüzfűrés, felvágás nélkül 45000 koronát vettek fel és csak elég legyen.

Hogy mily nagy emelkedéseket kellett eszközölni, illusztrálja az is, hogy a városi kocsisok havi bérét egyenkint 180 koronával iktatták be. De hogy kapnak-e ezért az összegért, az legalább is kétséges, mert ebből sem képesek megélni.

Nagyobb összeget vettek fel az utcai ültetvények, parkok fentartására.

Szóval a kiadási tételek oly óriási mérvben megnőnek, hogy 80—90 százalékos köztöltőre el lehetünk készülni.

A tanács ma, pénteken folytatja a költségvetés tárgyalását.

A főispán a fiatakoruak nagy erkölcsi züllöttségéről

A Hadigondozó megalakulása.

A törvényhatósági Hadigondozó tegnap tartotta megalakulását.

Jelen voltak: Ember Géza főispán, elnök, Istvánffy István dr. árvaszéki elnök, Nizsalovszky Sándor helyettes árvaszéki elnök, Mayer László dr. t. főorvos, Vasady Lajos kir. tanfelügyelő, Tátray Kálmán, a fiatakoruak bírása, Siket Traján főigazgató, Pásztor Ferenc bankigazgató, Szontágh Gusztáv, a hadirokkant munkaközvetítő titkára, Kakas István tb. fogalmazó és Debreczeny Lajos dr. főispáni titkár.

Ember Géza elnöklő főispán üdvözölte a megjelenteket.

Istvánffy István dr. előadó részletesen ismerteti a hadigondozás ügyét. A hadigondozás országos szervezésének az a célja, hogy a világháboru áldozatait, a hadiárvákat, a hadiözvegyeket, a hadirokkantakat és ezek családtagjait védelembe, gondozásba vegye. Megmenteni őket az elzülléstől, biztosítani jövőjüket, hogy egészséges, becsületes, hasznos polgáraivá váljanak a hazának. A magyar nemzetnek és társadalomnak becsületbeli kötelessége a világháboru áldozatait védelembe venni. Ezt a célt szolgálja a miniszteriumnak rendelete, mely a gondozást nemzeti feladatnak mondja, melyet az állam az önkormányzati hatóságoknak és a társadalomnak közreműködésével teljesít.

Ember Géza elnök fejtegeti a fiatakoruak nagy erkölcsi züllöttségét s ennek egyedüli okát a felügyelet hiányában látja.

Istvánffy István dr. szerint a fiatakoruak védelme nem tartozik hozzájuk, csak a hadiárvákról és hadirokkantak gyermekeiről gondoskodniok. Kéri a fiatakoruak bírását, hogy minden egyes esetben, ahol egy fiatakoru megmentéséről van szó, közvetlenül az árvaszékhez forduljon.

Ember Géza elnöklő főispán az ülést berekesztvén, kijelenti, hogy a megalakulást az Országos Hadigondozó Hivatalnak bejelenti. Kéri a kiküldött tagok mielőbbi ki nevezését.

HÍREK

† LENCSÉS JÁNOS.
1832 aug. 4—1918 jan. 16.

Bizonyára sokan olvassák megilletődéssel, hogy János bácsi a premontrei rend Nesztorá, a volt váradszentmártoni plebános meghalt Leleszen. Sokan ismerték a 48-as idők fehér hajú harcosát és regését. A nehéz magyar viselettől meg nem vált, de a dolmányban és a csizmában korát jóval felülmuló könnyedséggel mozgott. Kedélyes, mindig derült kacagó volt, nem haragudott meg, pedig sokat évődtek vele. A Klapka indulója még a táncütemekre lelkesítette és kifogyhatatlan felköszöntőivel hálás szívét és szeretetét készséggel öntötte ki.

A premontrei rendnek igazán kiszolgált katonája és nesztorá volt. Volt theologiai és

gimnáziumi tanár, hitszónok, plebános, főszámvévő, jószágkormányzó, levéltári hites tag, plebános és bár a legöregebb volt, de fiatalos könnyedséggel és az őt jellemző derült hangon jelent meg mindig a társaságban. 1852-ben belépett a rendbe és 1856-ban szentelték áldozópappá. Leleszen temetik el, ahol 1887-ben plebános is volt és ahol lehunyta szemét.

* **Rendelet a dohányjegyekről.** Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóságokhoz rendeletet intézett, amelyben elrendeli a dohányjegyek bevezetését.

* **Főuri esküvő.** Tenap volt Bécsben Ratibor János hercegnek, Ratibor Viktor herceg és Brenner Mária grófnő fiának esküvője Windisch-Graetz Gabriella hercegnővel, Windisch-Graetz Hugó herceg és Auersperg hercegnő leányával. Az esketési szertartást a skót bencéseknel a praelatura kápolnájában gróf Széchényi Miklós v. b. t. tanácsos, nagyváradai püspök végezte, aki a szertartás alatt áldása kíséretében magas szárnyalású és megható szentbeszédet intézett az új párhoz. Az esküvőn a főuri világ nagyszámu előkelősége vett részt, köztük: Frigyes Vilmos porosz királyi herceg nejevel, Ratibor hercegnővel, a Windisch-Graetz, Ratibor, Auersperg, Schönburg-hercegi családok, a Brenner, Széchényi, Stubenberg, Herberstein, Coudenhove, Clam-Gallas, Merán grófi családok számos tagja.

* **Apologiai kurzus** lesz ma d. u. 5 órakor az urnók részére a Kath. Kör választmányi termében.

* **Kitüntetések.** Szontágh Gusztáv, az állami fa- és fémipariskola kitűnő igazgatója a II. osztályu, Nagy István az intézet művezetője a III. oszt. polgári hadi érdemkeresszttel tüntetettek ki.

* **Munkaszünet az orosz foglyoknak.** A temesvári katonai parancsnokság elrendelte, hogy az összes orosz foglyok részére január 19-én, szombaton, az orosz vízkereszt ünnepe alkalmából teljes munkaszünetet kell adni. A parancsnokság ezen rendelkezésének betartására figyelmezteti mindazokat a munkaadókat, akik orosz foglyokat foglalkoztatnak.

* **Fehérneműt a hadseregnek!** Réz Mihály felügyelő-igazgató kéri azokat, akik a hadsereg részére fehérneműt hajlandók adni, hogy adományukat városház földszint 11. szám alá küldjék, hol délelőtt 9—11-ig, délután 3—5 óráig a küldeményeket átveszik.

* **Adomány.** A nagyváradai Katholikus Kör második háborus délutánjának jövedelméből 622 korona 80 fillért adományozott a Kath. Nővédő Egyesület anya- és csecsemő védelmére, amelyért ez uton mond köszönetet az elnökség.

* **Be kell szolgáltatni a petroleum-szelvényeket.** Felhívom a kereskedőket, hogy a petroleum elárusítására vonatkozó jelentésüket a petroleumjegyről levágott szelvényekkel együtt péntek délig a közlelmezési ügyosztály forgalmi termébe szállítsák be. Nagyvárad, 1918 január 17-én. Lukács Ödön, polgármesterhelyettes.

300 fogoly az olasz harctéren.

Budapest, január 17. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

Olasz harctér.

A Brenta és a Monte Pertica között az ellenség harcitévékenysége az előző napi eredménytelen veszteségteljes támadásai után heves tüzrajtaütésekre szorítkozott. A január 14. és 15-ik harcokban 12 tisztet és több mint 300 főnyi légénységet ejtettünk foglyul.

A vezérkar főnöke.

Nyugaton nincsenek nagyobb harcok.

Berlin, január 17. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

Nincsenek nagyobb harci cselekmények. Az arcvonal számos szakaszán felderítő harcok folytak. Paschendéletől északra a Scarpe mentén és Vendhillenél és Sant Quentinnél egynehány angolt elfogtunk.

Keleti harctér.

Semmi ujság.

Macedóniai arcvonal.

A Cserna-hajlásban a fokozódó tüzérségi tevékenység tovább tart.

Olasz harctér.

A helyzet változatlan. Az olaszoknak január 14-iki és 15-iki eredménytelen és veszteségteljes támadásai alkalmával 12 tisztet és több mint 300 főnyi légénységet ejtettünk foglyul.

Ludendorff, első főszállásmester.

Oroszország Románia ellen.

— Ultimátum a román kormányhoz. —

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A Pétervári Távirati Ügynökség a népbiztosok tanácsa által a román kormányhoz intézett következő ultimátumot közli:

A 49. hadosztály parancsnoksága jelenti nekünk, hogy 194-ik ezredünket román haderők körülzárták és lefegyverezték, továbbá letartóztatták a 195. ezred bizottságát és az osztrák-magyar tiszteket, akik látogatást tetek vonalainkban. A népbiztosok tanácsa követeli a katonák és tisztek szabadonbocsátását, a letartóztatást eszközölő hatóságok megbüntetését és biztosítékot követel, hogy hasonló eset nem fog előfordulni. Ha 24 órán belül válasz nem érkezik, ez a diplomáciai viszony megszakításának tekintendő s a legerélyesebb katonai intézkedést fogjuk ez esetben megtenni.

LENIN,

PODOJOVSKI,
hadbiztos.

KRYLENKO,

Trockij a fegyverszünetet egy hónappal meghosszabbította.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: A pétervári Djen közli, hogy Trockij a január 18-án lejáró fegyverszünetet egy hónappal meghosszabbította.

* Szakadás Vázsonyi és a választójogi blokk között. Budapestről jelentik: A 8 Órai Ujság közli, hogy Vázsonyi és a választójogi blokk között nyílt szakadás állott be, mert Vázsonyi maga szegült ellen a minisztertanácsban a blokk tulzott követeléseinek. A radikálisok vezére Jászy Oszkár indítványozta, hogy a blokk Vázsonyit zárja ki tagjai sorából.

* Pályázat élelmiszerek szállítására. A nagyváradai cs. és kir. helyőrségi légénységi közétkezés kezelősége 1918 február hónapra hus, zsír és fűszerszükségletének biztosítására árlejtést hirdet. Részletes feltételek a közétkezés kezelőségének irodájában (Vár. 46. számú szoba) tudhatók meg. Zárt írásbeli ajánlatok január hó 27-én d. e. 11 óráig ugyanott adandók be. Nagyvárad, 1918 január 17. A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: Sztarill Ferenc sk. elnök h. Dr Sarkadi Lajos sk. titkár.

* A nagyváradai tanítók és tanárok beszerzési csoportjának intéző bizottsága folyó hó 18-án délután 3 órakor a felső kereskedelmi iskolában nagyfontosságú ügyben ülést tart, melyre a bizottság minden egyes tagját meghívja az elnökség.

* Felhívás a lakatos bádogos és vízvezeték szerelő iparosokhoz. Felhívjuk az ipartestületi kötelékébe tartozó összes lakatos, bádogos és vízvezeték szerelő iparosokat, hogy a szakmát érdeklő rendkívül fontos ügyben az ipartestület hivatalos helyiségében folyó hó 17-én, azaz szombaton este 7 órakor okvetlenül és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1918 január 17. Tisztelettel Czeglédy Jeremiás, elnök.

* A szülők figyelmébe. Az Orsolyázárda elemi és polgári iskolájában, a Szent Vince zárdá elemi és polgári iskolájában, továbbá az olasz kath. elemi iskolában az előadások f. hó 17-én már megkezdődtek; erre a körülményre az illető intézetek igazgatói ez uton hívják fel a szülők figyelmét.

* A gimnázisták bucsuünnepélye. A gimnázium VII. és VIII. osztályu növendékei f. hó 20-án a Kath. Körben nagyarányu bucsuünnepélyt rendeznek, melyre nagy apparátussal készülnek a gimnázisták. A városban nagy érdeklődés nyilvánul meg az ünnepség iránt, feltűnést keltenek az ünnepély hirdető izléses plakátok, amelyeket a gimnázisták rajzoltak ezen alkalomra.

* A vak katonának. Oláh Lajos és Oláh Lajosné a vak katonák részére Andriiska Károlyné temetése alkalmából, koszeru megváltás címén 10 koronát adományoztak.

* Dijnokot keres a katonai ügyosztály. Nagyvárad város tanácsának katonai kórházi és illetőségi ügyosztályánál felhalmozódott rendkívüli munkák elvégzésére munkakerők kerestetnek. Lehetőleg érettségi bizonyítvánnyal, de legalább 4 középiskolai képesítéssel rendelkező hadmentes pályázók — kik között a rokkant katonák előnyben részesíttetnek, sajátkezüleg megírt kérvénnyel, melyhez az iskolai bizonyítvány és lehetőleg erkölcsi bizonyítvány is melléklendő, január 20-ig bezárólag személyesen jelentkezzenek alulírott tanácsnok hivatali helyiségében (Városháza, II. em., 29. sz. szoba) d. e. 10—12 óráig. Németül tudók előnyben részesülnek. Nagyvárad, 1918 január 14. Elomány Ferenc, katonügyi tanácsnok.

* Házaktól istálló-trágyát saját munkákkal elhordatjuk. Értesítést kérünk: Vízvezeték-utca 52/b, telefon 1099.

Ruhák, férfi öltözökek, felöltők, festése és tisztítása. Flügöny, kézimunka, kelengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, ragynaszító és szőnyeggyártó
Nagyvárad.

Gyár telefon n. 84. Felvételi házai 14—88.

Legújabb fűzőket legolcsóbban
Kesztenbaum Juliskánál
lehet beszerezni
Rákóczi ut.(Korona gyógyszerár mellett)
Leibchenek főlárban.
:: Telefonszám 827.

* Sonka és huspácoláshoz só kapható a Csillaggyógyszertárban.

Színház.

Heti műsor:

Péntek: Gólem.
Szombat délután: Csárdáskirálynő.
Szombat este: Románc.
Vasárnap délután: A szerető.
Vasárnap este: Vandergold kisasszony.
(Uj operett.)

Nincs többé gyermekjegy!

— A főkapitány rendelete. —

Tudvalevő dolog, hogy a színháznál eddig az volt a gyakorlat, hogy felnőttek, akik kisebb gyermekekkel a színházba akartak menni, a kicsinyek részére állóhelyet váltottak, ami azt az anomáliát teremtette, hogy a földszinti nézőtér kijáró után, a zenekari korlátnál apró gyermekek álldogáltak és gyakran bizony kedélyes kis korzózásokat vittek véghez előadás alatt.

Gerő Ármin rendőrfőkapitány tegnap szigorú rendeletet bocsájtott ki, amely szerint

sem a földszintre, sem az erkélyre állójegyek ki nem adhatók. A rendőrfőkapitánynak ez az intézkedése azonnal életbe lép és a rendelet folytán a színház nézőterén csak úgy foglal-

hannak helyet a gyermekek, ha részükre egész ülőhelyes jegyet váltanak.

A főkapitány rendelete, amelyet tüzbiztonsági és közrendészeti okok indokolnak, úgy az esti, mint a délutáni előadásokra vonatkoznak.

Lejár a színházi bérlet.

— A színházi bérlők figyelmébe. —

A színház titkári hivatalában napról napra szaporodnak azok a közönség köréből jött megkeresések, amelyek mind arról szólnak, hogy a színház vezetősége bérletet biztosítson a számukra.

A színház vezetősége — természetesen — nem dönthet ezeknek a megkereséseknek a kérdésében mindaddig, míg tiszta képet nem nyer arról, hogy a régi bérlők közül ki tartja meg bérletét a második ciklusra?

Az első bérleti ciklus e hó 15, 16 és 17-én jár le és erre nézve kéri a színház vezetősége a bérlőket, hogy helyeik, illetve bérleteik meg, vagy meg nem tartása kérdésében döntve, bérleteiket ez ideig váltsák ki, mert ezen időn túl a színház vezetősége az új bérlők, illetve bérelni szándékozók részére fog e helyek fölött disponálni.

A Gólem. Amikor ez a bájos keleti motívum zenétől színes, fantasztikus operette először került színre, a prágai Gettho története úgy hatott, mint valami andalító átomkép, amely a maga szenzációs hatásával valósággal lebilincselte a publikumot. A közönség nemcsak akkor kereste fel ennek az operettnek az előadásait, amikor azok az újdonság ingerével hatottak, hanem azok a zsufolt házak, amelyeket a Gólem állandóan vonz, arról tanuskodnak, hogy a közönség többször is megnézi azt a pompás színpadi alkotást. A Gólem legközelebb ma este kerül színre és ez iránt az előadás iránt is, a legmelegebb érdeklődés nyilvánul a közönség körében.

A délutáni előadások. E hét szombatján az idény egyik legdiadalmasabb operettje, a Csárdáskirálynő kerül színre, vasárnap délután pedig Bródy Sándor nagyhatású drámája, a Szerető kerül színre.

A Vandergold kisasszony már teljesen készen áll a vasárnapi bemutatóra, amely alkalommal az operette-repriz betanításán kívül izléses kiállításról is gondoskodott Erdélyi Miklós színingazgató. Az új, kedves zenéjű és kacagtatóan mulatságos librettóú operette főbb szerepeit Vigh Mancsi, Kálmán Mancsi, Vámos Gizi, Megyery Ilona és Halmayné Czene Stefánia, a férfiak közül Tompa Béla, Békefi Lajos, Szigeti Jenő, Madas István és Stoll Béla játsszák.

IRODALOM

A Társaság, Drasché Lázár Alfréd érdekesítő regényének folytatását, Bársony István és Zsoldos László novelláját, Kosztolányi Dezső és Zilahy Lajos verseit, Darnay Kálmán cikkét közli az e heti szám. A gazdag Társaság rovatban a téli Tátráról van érdekes beszámoló, melyet Nagy Endre illusztrált. Aktuális képek egészítik ki a lap tartalmát, melynek címlapjait Csáky Ily grófnő és Károly Albrecht főherceg képeik díszítik. A Társaság előfizetési ára egész évre 40 korona, félévre 20 korona, negyedévre 10 korona. Mutatvány számot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18.

Drasche-Lázár Alfréd új regénye. Az olvasók széles rétegeiben keltett örömet az a hír, hogy Drasche-Lázár Alfréd, a kitűnő író a Tűzpróba című regénynek, mely az elmúlt év irodalmi szenzációja volt, folytatásán dolgozik s ez Tűzkereszt címen fog megjelenni. Első közlésre a Társaságnak, a magyar úri közönség kedvelt hetilapjának sikerült Drasche-Lázár Alfréd e páratlan érdekességű új regényét megszereznie. A regény már el is készült és a Társaság szépirodalmi hetilap január első számában megkezdte a közlését. A Társaság a magyar úri társadalom népszerű és előkelő hetilapja, egyebekben a koronázás évfordulójára gyönyörű meglepetéssel szolgált előfizetőinek. Rendkívüli album-szerű számot adott a királyról, melybe a királyi ház tagjai s a magyar közélet kitűnőségei irtak közleményeket.

Az ünnepi számot közel száz érdekes kép díszíti, melyek a király fiatakoráról és családi életének bensőségéről épp oly hű képet adnak, mint O Felsőge sokoldalú háborus tevékenységéről és utazásairól. A Társaság az előkelő társaság legkedvesebb olvasmányja. Pompás illusztrációs és gazdag irodalmi része épp oly vonzó, mint társasági és színházi rovatai, finom ízlésű kiállításai pedig illően előkelő köntöst ad tartalma gazdagságának. A gyönyörű Király-albumot, mely a magyar sokszorosítási és nyomdai ipar remeke, az előfizetők ingyen kapják, bolti ára 3 korona. A Társaság előfizetési ára negyedévre 10 korona.

A „Vasárnapi Ujság” január 13-iki száma tele van érdekes képekkel, bemutatja a Budapesten levő orosz hadifoglyok karácsony-ünnepét, Hatvany Ferenc és Hatvany Kriszta kiállítását, érdekes jeleneteket közöl a törökök ázsiai hadműveleteiről, a breszt-litovszki fegyverszüneti tárgyalásokról, a budapesti téli sportról. Zádor István kiváló művészünk két pompás művészi képet rajzolt az olasz harcterről. Az elhunyt Kossuth Latjos Tódor emlékének nekrológ és képi örökíti meg. Szépirodalmi olvasmányok; Szemere György nagyon érdekes új regénye, Jászay-Horváth Elemér verse, Bársony István vadászrajza, Arnold Bennetl rendkívül mulatságos humoros regénye. Egyéb közlemények kép az elsüllyedt Inn monitor kiemeléséről, s a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.)

Nyíltér.

A volt

Adria kenyérgyárat

megvettem s ujonnan átalakítva szakszerű vezetésem alatt ismét üzembe hoztam. — Elfogadok sütni való kenyeret reggel 8—10 óráig. Előnyös árak! Pontos kiszolgálás! Kitűnő jó ízű kenyér! — Fiók üzlet: Szent László tér 7 sz a Koronával szemben Teleky utca 4. a Közélelmezéssel szemben. Szent László tér Mezey fűszeres előtti sátor.

Szíves pártfogást kér:

Róth Samuelné

Szacsavay utca 44 szám Telefon 551. szám.

UJSÁGKIHORDÓK

FELVÉTELNEK

a „TISZÁNTÚL”
KIADÓHIVATALÁBAN.

Gépmunkást

keres

a „Tiszántúl”
kiadóhivatala.

Árjegyzék!

Porcellán mozsár, ülével	8-
Majolika gyümölcs állvány	8-
Majolika tábla fogóval	8-
Majolika cukortartó díszes	8-
Majolika gyümölcs készlet	8-
Vízes készlet esiszőlő üvegből	8-
Boros	8-
Likör	8-
Söröskészlet színes aranyozással	8-
Boroskészlet színes	8-
Vízeskészlet színes	8-
Liköröskészlet színes	8-
Befőtteskészlet kristály fehé-	8-
Gyümölcs készlet kristály üvegből	8-
Majolika fal sőtartó színes	5-
Majolika vízeskanocsó színes	5-
Kenyer kcsár színes üveggel	5-
China ezüst cukortartó	5-
China ezüst gyümölcs állvány	5-
Majolika virágváza színes	5-
Majolika virágfazék	5-
Majolika dísz figura	5-
Porcellán főzőlábos	5-
Porcellán főzőfazék	5-
Teáskészlet színes aranyozással	40-
Kávéskészlet színes aranyozással	40-
Feketés készlet színes aranyozással	80-
Ébredőkészlet felszerelve sz. aranyozással	120-
Hideg felvágottas készlet sz. aranyozással	30-
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	30-
Fali tükör színes aranyozott kerettel	25-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25-
Függő	25-
Teás pohár China ezüst foglalásban	8-
Teás csésze szin. finom aranyozással	8-
Kávés	8-
Köpöcsésze	8-
Főzőlábos barna tűzálló füllel	8-

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablak üvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben !!

KOMLOS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és díszműru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR. Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY.

VISZKETE

röh, sönör, ótvár, sebek és mindennemű bőrbetegségeket gyorsan és biztosan gyógyít a

BORÓKA KENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely ára 3 kor., nagy tégely ára 5 kor., családi tégely ára 9 korona. Hozzávaló szappan 5 kor.

KÉSZÍTŐ:

Gerő Sándor

gyógyyszerész. Nagykőrös.

Nagyváradon kapható: Csillag gyógyszerár, Irgalmasrend gyógyszerár Kaip Eszter, Németh Pál, Dr. Rác és Vadász, Reisz István, Szent-Antal gyógyszerár, Csanda Endre és Zsigmondovits Géza gyógyszerárakban.

! ALKALMI VÁSÁR !

Selymek, kasmírok, női fehérneműk, szőnyegek, nagyválasztékban

KELENGYE

áruház Sz. László-tér 5. sz., a volt Kránér fele boltja helyiségében.

MOCSÁRY SÁNDOR

TELEFON 1404.

ZÖLDFA-ÉPÜLET, utcai helyiség.

Villany- és vízvezetékszerelő, bádogos, lakatos, műszerész és bronzműves.

Irángép, gramofon, kerékpár és National Cassa javító. Elektro technikai cikkek és 1/2 Wattos Wolfram szálás Tungstam-égők állandóan raktáron.

Vas és rézagyak

afrik és lőszómatracok, amerikai és sodrónyagybetétek: összehajtós agyak eredeti gyári árakon kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558

Belépési felhívás

a Népszövetségi Hitelszövetkezet VI-ik évtársulatába.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet 1918. január 1-én a VI-ik, új évtársulatát nyitotta meg.

Az előbbi üzletek, — dacára a nehéz megélhetési viszonyoknak, — igen szép eredménnyel folynak. Belépni szándékozók üzletreszemet jegyezhetnek még most is a hivatalos órák alatt a szövetkezet helyiségében (Szigligeti Dezső-u. 5. sz. a.) Egy üzletresz heti 20 fillér befizetésre kötelez, s ki ki anyai üzletreszt jegyez, amennyit akar. Felvételi díj üzletreszentiént 20 fillér. 3 év múlva az évtársulat feloszlik; a tagok a befizetett összeget kikapják s a részük eső nyereséget is.

A tagok a befizetett összeg 1/3 részéig a szövetkezetnél olcsó kamatra kölcsönt is kaphatnak, mely 3 év alatt fizethető le. Azonfelül betáblázásra, értékpapírra, vagy váltóra, bármily összeg erejéig.

A tiszta haszon és nyereség teljes egészében a tagok között osztatik fel, s kiki heti betétje arányában részesedik.

Az eddigi évtársulatoknál a nyereségrészesedés jóval magasabb volt, mint bármely takarékszövetkezetnél.

A szövetkezet elfogad betéteket is, s azokat legmagasabb kamatlábbal kamatoztatja. Tőkekamatadót a szövetkezet fizeti.

Bizalommal kérjük a belépni szándékozókat, hogy felvétel végett szövetkezetünk helyiségében, vagy a csoportvezetőknél mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet igazgatósága.

Felső kereskedelmi és polgári iskolai magánvizsgákra előkészít felelősséggel a Donát-féle ker. magántanfolyam.

1918. január 1-én kezdődik új ker. tanfolyam hölgyek részére

gyors- és gépirásra, ker. számtanra, könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30.

Telefon 1000.

Hadapród- és felsőipariskolába való felvételre, valamint

gimnázium, reál és polgáristákat

magánvizsgálatra

felelősséggel előkészítik.

Ugyanott egy vagy két tanuló teljes elátást nyerhet. Guttman, Magyar-u. 9. sz.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű fűzőszalon

NAGYVÁRAD, Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon: 11-53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűző szállítója. — Tisztaságot és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrövidebb idő alatt elkészítetnek.

Betűszedő tanulóknak fiú és berakó tanulóknak leány fizetéssel felvételük

a Szent László-nyomda R.-t.-nál.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 614.

A telep telefonja 614.

FŐZŐEDÉNYEK,

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban kaphatók. Telefon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítanak. Elvállalunk villamos világítási és aróátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerező telefonja 55.

Főszerező telefonja 55.